

Proposta curs 2n ESO

BLOC 1: La llengua i els seus parlants	2
BLOC 2: Comunicació	2
BLOC 3: Educació literària	4
BLOC 4: Reflexió sobre la llengua	5

BLOC 1: La llengua i els seus parlants

- Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal. [ESS]
- Comparació de trets de les principals varietats dialectals de la llengua, amb una atenció especial a la del mateix territori. [ESS]
- Les llengües del món i les famílies lingüístiques. [ESS]
- Iniciació a la reflexió interlingüística com a instrument per a la construcció de nocions gramaticals transversals o específiques de cada llengua. [ESS]
- Aproximació als sistemes augmentatius i alternatius de comunicació, incloses les llengües de signes i els recursos de suport a la comunicació.
- Estratègies per identificar prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de formes d'evitar-los. [ESS]

BLOC 2: Comunicació

Context. Components del fet comunicatiu:

- Reconeixement i anàlisi dels components del fet comunicatiu.
- Identificació de les diferències contextuais en l'adequació del missatge. [ESS]
- Anàlisi del grau de formalitat, distància social entre interlocutors, propòsits comunicatius. [ESS]
- Anàlisi i ús d'elements no verbals en els textos escrits i multimodals: icones, imatges i tipografia.
- Anàlisi i ús d'elements no verbals en els textos orals i multimodals: aspectes paralingüístics i cinèsics: postura corporal, gestos, to de veu, volum, ritme, èmfasi i pauses.

Gèneres discursius

- Propietats textuais: adequació, coherència i cohesió. [ESS]
- Anàlisi i producció de textos expositius: tipus i tècniques. L'exposició oral. [ESS]
- Gèneres discursius de l'àmbit social:
 - La interacció a les xarxes, pautes i etiqueta.
 - Avaluació dels riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat. [ESS]
- La imatge i altres recursos paratextuals dels textos.
- Recursos i finalitat de la publicitat.

Processos comunicatius

- Escolta activa i presa d'apunts. [ESS]
- Assertivitat i resolució dialogada de conflictes. Desenvolupament d'habilitats d'argumentació. [ESS]
- Comprensió crítica de textos literaris i informatius. [ESS]
- Interpretació d'informació implícita. [ESS]
- Producció escrita en diferents formats: articles d'opinió, informes.
- Panificació, producció i revisió de textos amb eines de suport. [ESS]

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Aplicació de normes ortogràfiques:
 - L'accentuació amb diftongs, triftongs, hiats. [ESS]
 - La dièresi. [ESS]
 - Accentuació de paraules compostes.
 - Paraules amb grafies homòfones.
- Reconeixement i ús dels procediments de modalització:
 - Dixi personal, temporal i espacial. [ESS]
 - Enunciats interrogatius, exhortatius, exclamatius, dubitatius i desideratius. [ESS]
 - Modes verbals: indicatiu, subjuntiu i imperatiu. [ESS]
- Mecanismes lingüístics de cohesió:
 - Connectors explicatius, d'addició i de contrast. [ESS]
 - Substitucions pronominals i adverbials. [ESS]
 - Substitucions lèxiques.
 - El·lipsi. [ESS]
- Ús dels signes de puntuació per tal d'organitzar el text: dos punts i parèntesi. [ESS]
- Revisió ortogràfica i gramatical progressivament autònoma amb diccionaris, manuals de consulta de gramàtica i correctors ortogràfics. [ESS]

BLOC 3: Educació literària

Lectura autònoma

- Preselecció de textos per part del professorat i exploració guiada de la biblioteca escolar o pública. Propostes per a la incorporació d'obres al catàleg de la biblioteca d'aula o del centre. Cal donar prioritat a la presència de clàssics juvenils de la literatura catalana, castellana i universal.
- Presa de consciència progressiva de la identitat lectora. Per exemple, el meu menú lector, el passaport de lectura... [ESS]
- Participació en actes culturals vinculats a l'itinerari lector: participació en concursos literaris del municipi o del país. [ESS]
- Mobilització de l'experiència lectora i personal i vinculació amb l'actualitat i manifestacions artístiques, com clubs de lectura o diaris de lectura. [ESS]
- Estratègies per recomanar lectures en suports diversos i entre iguals: com gravacions breus o bibliotràilers, edició de diaris digitals amb ressenyes de lectures, creació de poemes visuals...

Lectura guiada

- Estratègies per a la interpretació de les obres treballades a partir de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. Lectura de fragments o clàssics adaptats com: *Llibre de les bèsties*, *El conde Lucanor* o *El lazarillo de Tormes*. Lectura de clàssics juvenils. Lectura d'obres de teatre universals (poden ser adaptades) com *El somni d'una nit d'estiu*, de William Shakespeare, i de novel·les com *El gos dels Baskerville*, d'Arthur Conan Doyle. [ESS]
- Anàlisi bàsica dels recursos expressius que caracteritzen cada gènere literari (la mètrica, el punt de vista narratiu, la representació teatral...). Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra.
- Comparació dels textos llegits amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals, parant atenció a temes, tòpics, estructures i llenguatge utilitzats.
- Expressió pautada, a través de processos i suports diversos, de la interpretació i valoració personal de les obres (exposicions orals, murals, converses literàries...).
- Lectura d'obres amb perspectiva de gènere, donant prioritat a la presència d'autores.
- Lectura expressiva i dramatitzada de les obres: dramatització d'escenes teatrals còmiques escrites per ells mateixos o de companyies com T de Teatre, com *Criatures*. Participació en el Certamen de Lectura en Veu Alta. [ESS]

- Comparació dels textos llegits amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals amb la creació de mapes culturals, línies del temps sobre moviments literaris i estètics (poesia visual, poesia dibuixada, *stop-motion*...). [ESS]

Escriptura creativa

- Creació de textos a partir de models donats (imitació, transformació, continuació...). Redacció de textos amb diferents tipus de narrador, canvi de l'estil directe a l'estil indirecte en diàlegs, caracterització de personatges, etc. [ESS]

BLOC 4: Reflexió sobre la llengua

- Observació i identificació de les diferències contextuais i formals rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita, atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. [ESS]
- Identificació, distinció i caracterització de les categories gramaticals. Les paraules variables:
 - El nom. Expressió i formació del gènere i el nombre.
 - L'adjectiu. Els graus de l'adjectiu.
 - Determinants: classes. Caracterització dels diferents tipus de determinants en relació amb el SN subjecte.
 - Pronoms: classes de pronoms i substitució pronominal.
 - El verb: arrels i desinències verbals. Verbs regulars i irregulars.
- Identificació, distinció i caracterització de les categories gramaticals. Les paraules invariables:
 - L'adverbi: classes d'adverbis. Les locucions adverbials.
 - La conjunció: conjuncions coordinants i subordinants.
 - Altres locucions
- Caracterització, identificació i reconeixement de l'oració simple. [ESS]
- Caracterització, identificació i reconeixement d'oracions i dels seus constituents. El grup nominal i el grup verbal. La concordança entre el nucli nominal i el verbal. Subjecte i predicat. [ESS]
- Constituents de l'oració simple: el subjecte i la seva identificació. El predicat: diferenciació i identificació dels diferents tipus de predicats.
- Oracions unimembres.
- Distinció, segons la naturalesa del predicat, de l'estructura de l'oració copulativa i predicativa. [ESS]

- Identificació de l'oració copulativa. L'atribut. [ESS]
- Identificació de l'oració predicativa. [ESS]
- Concepte d'argument, adjunt i predicat. [ESS]
- La noció de sintagma: estructura, nucli i jerarquia. Propietats del sintagma com la recursivitat. [ESS]
- L'ordre de les paraules. La concordança.
- Coneixement, ús i explicació dels procediments morfològics d'adquisició i formació de paraules i dels processos lèxics per al canvi de categoria gramatical.
 - La derivació i la composició. [ESS]
 - La família lèxica. [ESS]
 - Les sigles i els acrònims. Els préstecs lingüístics.
- Explicació i reflexió sobre els canvis en el significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius:
 - Connotació i denotació en funció del context i del propòsit comunicatiu.
 - Les relacions de significat: hiperònims, hipònims. [ESS]
- Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica per obtenir informació gramatical bàsica.